

Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người thầy vĩ đại của những người làm báo cách mạng Việt Nam _Ảnh: Tư liệu TTXVN

HỒ CHÍ MINH - DI SẢN VÔ GIÁ VỀ ĐẠO ĐỨC CỦA NGƯỜI LÀM BÁO

GIAO PHONG

Người sống trong lòng dân tộc, tỏa sáng rực rỡ, chiếu rọi muôn nơi bằng tình yêu nước cao đẹp, tầm nhìn sâu rộng, tư tưởng nhân văn sâu sắc. Ở nhà báo cách mạng vĩ đại Hồ Chí Minh, chúng ta được học Người một phong cách, một tư duy, một tấm gương đạo đức sáng ngời. Di sản vô giá về đạo đức của người làm báo mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại đã định hình nên những chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp cho người làm báo Việt Nam.

Người có nhiều duyên nợ với báo chí

Tròn nửa thế kỷ cầm bút (1919 - 1969), với Chủ tịch Hồ Chí Minh, báo chí như duyên nợ, như sự tất yếu của lẽ phải. Gần như cả cuộc đời của Người không tách rời hoạt động báo chí. Người quan niệm, làm báo là làm cách mạng và để làm cách mạng.

Với việc cho ra đời Báo Thanh

Niên vào ngày 21/6/1925, tờ báo cách mạng của những người yêu nước Việt Nam theo xu hướng cộng sản, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc không chỉ là người sáng lập, còn là người cầm bút xuất sắc, là người thầy vĩ đại của nền báo chí cách mạng Việt Nam. Từ mốc son ấy, báo chí Việt Nam đã lớn lên cùng cách mạng, phục vụ cách mạng, phụng sự nhân dân, đồng hành cùng dân tộc.

Tính từ tác phẩm đầu tiên “Quyền của các dân tộc thuộc địa” đăng trên Báo Nhân đạo (L’humanite) ngày 18/6/1919 cho đến tác phẩm cuối cùng “Thư trả lời Tổng thống Mỹ” đăng trên Báo Nhân Dân ngày 25/8/1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại hơn 2.000 bài báo với một mục đích duy nhất là phục vụ nhân dân lao động, chủ nghĩa xã hội, đấu tranh

thống nhất đất nước và hòa bình thế giới. Song với tầm ảnh hưởng và giá trị tác phẩm báo chí đồ sộ ấy, Người chỉ nhận về mình hai chữ “duyên nợ”. Tại Đại hội lần thứ hai Hội Nhà báo Việt Nam (năm 1959), khi nói chuyện với đồng đạo các nhà báo, Bác mở đầu: “Là một người có nhiều duyên nợ với báo chí, Bác nêu vài ý kiến để các cô, các chú tham khảo”...

Có thể nói duyên nợ của Chủ tịch Hồ Chí Minh với báo chí cũng là duyên nợ của Người với đất nước và dân tộc, với sự nghiệp cách mạng của đất nước và độc lập, tự do, hạnh phúc của nhân dân. Trên chính hành trình tìm đường cứu nước, duyên nợ đã đưa Người đến với báo chí và sử dụng báo chí như một công cụ đắc lực để phục vụ cách mạng. Ngòi bút tài hoa ấy được kết tinh từ lòng yêu nước, từ khát khao giải phóng dân tộc, từ tư duy tiến bộ, từ thực tiễn cách mạng đã trở thành “vũ khí sắc bén” cả trong công cuộc đấu tranh giành độc lập cho dân tộc và xây dựng cuộc sống mới cho nhân dân.

Trong suốt gần một thế kỷ qua, những lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn về sứ mệnh của báo chí, về cách làm báo, cách sử dụng từ ngữ, giữ gìn văn hóa Việt Nam đã trở thành kim chỉ nam cho mọi hoạt động của các cơ quan báo chí và nhà báo Việt Nam. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ”. Rất nhiều lần, Người trở lại và nhấn mạnh hơn tư tưởng ấy: “Cây bút là vũ khí sắc bén, bài báo là tờ hịch cách mạng động viên quần chúng đoàn kết, đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân cũ và mới...”; “Ngòi bút là vũ khí sắc bén trong sự nghiệp phò chính trừ tà...”. Và những gì Bác dạy về vai

Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm cán bộ, công nhân Nhà máy In Tiến Bộ, Hà Nội, ngày 13/5/1959. Ảnh tư liệu

trò và chức năng của báo chí, về nghiệp vụ báo chí, về viết gì, viết như thế nào? Viết cho ai? Đến hôm nay vẫn còn nguyên giá trị.

Báo chí Việt Nam tự hào có được “mối duyên lành” từ vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc Việt Nam. Mối duyên mang tình yêu đất nước lớn lao đã làm nên một nhà báo lỗi lạc Hồ Chí Minh. Tư tưởng, phong cách, đạo đức báo chí Hồ Chí Minh là một kho tàng quý báu Người để lại cho các thế hệ người làm báo hôm nay và mai sau. Để không phụ sự tin cậy, ủy thác của Người, không phụ mối “duyên nợ với báo chí” của Bác Hồ, trách nhiệm của báo chí, của người làm báo phải tiếp tục xây dựng nền báo chí vững mạnh, hiện đại, nhân văn.

Di sản đạo đức người làm báo

Kiên trì học tập, không ngừng khổ luyện, suốt đời Chủ tịch Hồ Chí Minh tâm niệm mang trí tuệ và ngòi bút của mình phục vụ cách mạng, phục vụ nhân dân. Phong cách tư duy báo chí của Bác được kết tinh từ văn hóa dân tộc và nhân loại; được hình thành từ con người có đức dày, tâm trong, trí sáng, tầm cao trí tuệ, ý chí

lớn lao, hoạt động phong phú trên một không gian rộng lớn, đó là biểu hiện đặc sắc của độc lập, tự chủ, sáng tạo, không lệ thuộc vào bất cứ ai. Ý nguyện thiêng liêng, nhân cách cao đẹp của Người là sự biểu đạt đến đỉnh cao trong sáng, tấm gương về đạo đức cách mạng người làm báo.

50 năm cầm bút, khai sinh ra nền báo chí cách mạng Việt Nam, rèn giũa trong thực tiễn cách mạng, Bác đặc biệt quan tâm đến vấn đề đạo đức báo chí. Người khẳng định: “Nói đến báo chí, trước hết phải nói đến những người làm báo. Trong đó, đạo đức trước tiên của người làm báo là trung thành với Tổ quốc, với Đảng, vì lợi ích của nhân dân”. Đồng thời, Bác nhấn mạnh vai trò “chiến sĩ” của người làm báo, đòi hỏi nhà báo kiên định lập trường, giữ vững quan điểm báo chí cách mạng, không ngừng nâng cao trình độ mọi mặt. Hơn ai hết, nhà báo phải là người chí công vô tư, có hiểu biết rộng và nhất là có cái tâm trong sáng. Đạo đức báo chí trước hết thể hiện ở những mặt ấy. Người hết sức coi trọng trau dồi đạo đức, hễ có dịp gặp các nhà báo là Người đề cập vấn đề này.